

„BUDUJEMY WSPÓLNOTĘ”

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

NA LATA 2022-2023

**SZKOŁA PODSTAWOWA NR 8
im. Ks. Stanisława Ormińskiego w Rumi**

Opracowanie:
Anna Okrój
Katarzyna Bielińska

Rumia wrzesień 2022

I PODSTAWA PRAWNA:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art. 48 ust.1, art.54 ust.3-4, art.70 ust.
2. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7.09.1991 r. (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 z późn. zmianami)- art.54 ust.2 pkt 1.
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe
4. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm., art. 33).
5. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
6. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach z późn. zm.
7. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie indywidualnego rocznego przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania.
8. Rozporządzenie MEN z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie organizowania wczesnego wspomagania rozwoju dzieci
9. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
10. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. nr. 111, poz. 535).
11. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. nr 10, poz. 55).
12. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.
13. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. nr 180, poz. 1493, z późn. zm.).
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.
15. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
16. Rozporządzenie MEN z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy
17. Podstawowe kierunki polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2022/2023, w szczególności:

- wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
- wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych *wychowanie do życia w rodzinie*. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży
- Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb
- Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych
- Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych

18. Statut Szkoły Podstawowej nr 8 w Rumi.

II WPROWADZENIE

Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Program wychowawczo-profilaktyczny obejmuje treści i działania skierowane do uczniów, a także do nauczycieli i rodziców. W wyniku wielostronnych działań profilaktyczno – wychowawczych i prawidłowo prowadzonych relacji między uczniami, nauczycielami i rodzicami dokonuje się rozwój ucznia.

Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne z treściami dydaktycznymi i realizowane w każdej sytuacji szkolnej

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która to w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa.

Celem działań wychowawczo – profilaktycznych jest wychowanie rozumiane jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Profilaktyka to zapobieganie pojawieniu się i rozwojowi danego niekorzystnego zjawiska w konkretnej sytuacji i grupie społecznej, to wspomaganie człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie, jak też promowanie alternatywnych, pozytywnych zjawisk, form spędzania czasu w stosunku do tych, które usiłuje się wyeliminować.

1. Jesteśmy, szkołą z tradycją, co sprzyja stwarzaniu niepowtarzalnego klimatu oraz życzliwej atmosfery. Wzajemny szacunek stanowi podstawę zachowań uczniów, personelu i rodziców. Uczymy współdziałania. Uczymy, że szkoła jest wspólna, a wszyscy jej członkowie jednakowo ważni. Uczniowie nie są anonimowi. Wychowujemy w klimacie miłości do rodziny, małej i wielkiej ojczyzny oraz szacunku do wartości cenionych w ojczyźnie pochodzenia każdego ucznia. Pomagamy uczniom uwierzyć w siebie, jesteśmy otwarci na ich potrzeby i potrzeby najbliższego środowiska. Ciągłe podejmujemy nowe wyzwania. Naszym celem jest, aby nasza szkoła była miejscem spotkań nie ról społecznych, lecz żywych ludzi, w której ma miejsce autentyczna współpraca wszystkich podmiotów edukacji. W naszej szkole wykorzystujemy najnowsze zdobycze techniki informacyjnej i informatycznej, stosujemy nowoczesne metody nauczania i wychowania przygotowując uczniów do kontynuowania nauki na kolejnym etapie edukacyjnym. Nowoczesne metody pozwalają także na wszechstronny rozwój umiejętności, zainteresowań i pasji.
2. *Szkolny program wychowawczo – profilaktyczny* uwzględnia fakt, że uczniowie naszej szkoły pochodzą z różnych środowisk i różnych krajów oraz że są wśród nich osoby borykające się z problemami o różnym nasileniu, szczególną uwagę obdarzamy uczniów – uchodźców dotkniętych doświadczeniem wojny. Profilaktyka realizowana jest na trzech poziomach: profilaktyka pierwszorzędowa (skierowana do wszystkich uczniów) polega na promowaniu zdrowego stylu życia zapobieganiu zagrożeniom, w szczególności na rozwijaniu umiejętności radzenia sobie z wymogami życia; profilaktyka drugorzędowa (skierowana do uczniów zagrożonych zjawiskami niepożądanymi i patologicznymi) polega na ujawnianiu osób o wysokim ryzyku zachowań patologicznych i pomaganiu im w redukcji tego ryzyka; profilaktyka trzeciorzędowa (skierowana do jednostek przejawiających zachowania patologiczne) polega na interwencji ukierunkowanej na redukcję zjawisk patologicznych.
3. Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej nr 8 w Rumi opracowany został we współpracy Rady Pedagogicznej, Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego. Opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski.
4. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły, uwzględniają wewnętrzny system oceniania.
5. Szkolny program wychowawczo – profilaktyczny obejmuje działania podejmowane w trakcie realizacji programów nauczania, podczas organizowanych w szkole zajęć pozalekcyjnych oraz organizowanych dodatkowo imprez, wycieczek, spotkań itp. a także uwzględnia

codzienne bezpośrednie oddziaływania na linii człowiek – człowiek.

6. Program adresowany jest do uczniów klas I–VIII Szkoły Podstawowej nr 8 w Rumi, ich rodziców, a także nauczycieli i pracowników. Program zakłada pracę nad całością osobowości z uwzględnieniem sfery psychicznej, fizycznej i duchowej i umiejscowieniem osobowości w grupie, a więc uwzględnia sferę społeczną.
7. Szkoła wspiera rozwój każdego ucznia zgodnie z jego możliwościami, rozwija zainteresowania uczniów oraz przeciwdziała niepowodzeniom szkolnym (zainteresowanie nauką szkolną), wspomaga rozwoju moralny uczniów (poszanowanie norm, wartości i autorytetów), stwarza uczniom możliwości przynależenia do pozytywnych grup rówieśniczych: kół zainteresowań, zespołów sportowych itp.
8. Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas, nauczycieli wszystkich przedmiotów, szkolnych specjalistów, we współpracy z pozostałymi pracownikami szkoły, instytucjami wspierającymi szkołę w zadaniach wychowawczo – profilaktycznych, a także z rodzicami. W realizacji zadań wychowawczych dążymy do jednolitości oddziaływań rodziców i szkoły. Wszyscy pracownicy szkoły są wychowawcami – wychowują swoją osobowością i zachowaniem.
9. Działalność wychowawczo - profilaktyczna szkoły pozostaje w związku ze środowiskiem lokalnym. Środowisko lokalne odgrywa istotną rolę w kształtowaniu osobowości ucznia, jest także pomocne w kształtowaniu odpowiednich postaw moralnych i przygotowaniu wychowanków do dokonywania właściwych i przemyślanych wyborów życiowych. W środowisku lokalnym działają instytucje i organizacje, które współpracując ze szkołą w istotny sposób wspierają, a także wręcz umożliwiają skuteczniejsze oddziaływania wychowawcze i profilaktyczne na uczniów i ich rodziny.

III. DIAGNOZA:

Program wychowawczo - profilaktyczny został stworzony w oparciu o analizę aktualnego stanu sytuacji wychowawczej szkoły: analizę oczekiwań rodziców wobec szkoły w zakresie działań wychowawczych, profilaktycznych i edukacyjnych, analizę oczekiwań uczniów wobec szkoły, oraz wniosków wynikających z systematycznej diagnozy potrzeb środowiska oraz możliwości oraz uwarunkowań otoczenia. Ewaluacji dokonano na podstawie analizy dokumentacji szkolnej (uwagi, dzienniki pedagoga, psychologa), wpisów dotyczących zjawisk występujących w środowisku szkolnym.

W poprzednim roku szkolnym wystąpiło wiele szczególnych czynników bardzo istotnie wpływających na atmosferę placówki. Szczególnie wpływającymi na sytuację wychowawczą były: pandemia Covid 19, ograniczenia z nią związane (tu największe znaczenie miało zdalne nauczanie) oraz zjawiska, które były jej pokłosiem oraz wybuch wojny na Ukrainie i przyjęcie do szkoły dużej liczby uczniów z doświadczeniem wojny i bez znajomości języka polskiego.

TRUDNOŚCI:

1. Efektem pandemii i zdalnego nauczania jest przeniesienie dużej części „życia” młodych ludzi do sfery wirtualnej. Pojawiły się wyraźne trudności w funkcjonowaniu w grupie społecznej i komunikacji międzyludzkiej – dotyczy to w największym stopniu uczniów klas młodszych – szczególnie klas trzecich, którzy większość swojej dotychczasowej edukacji spędzili w domach przy komputerach. Także w klasach starszych zauważalne były problemy we wzajemnych relacjach między uczniami: nadmierne wykorzystywanie komunikatorów internetowych i portali społecznościowych - negatywne zjawiska jak wyśmiewanie, brak szacunku dla cudzego wizerunku, brak odpowiedzialności za swoje słowa. Uwypukliły się również problemy uczniów z trudnościami w funkcjonowaniu społecznym, u niektórych z nich zauważalne stały się objawy depresyjne czy zaburzenia emocjonalne.
 - zwiększenie incydentów drobniejszych i większych konfliktów
 - obniżenie poziomu empatii i zrozumienia dla innych
 - trudności w rozwiązywaniu konfliktów „pokojowymi” metodami (rozmową, zaangażowaniem do współpracy)
 - pogorszenie samopoczucia psychicznego uczniów nieśmiałych, mających trudności w relacjach z rówieśnikami, wcześniejsze kłopoty emocjonalne

Powrót do nauki stacjonarnej ujawnił następujące problemy związane ze sferą dydaktyczną:

- braki programowe u uczniów, którzy już wcześniej (przed zdalnym nauczaniem) mieli kłopoty z nauką i u części pozostałych uczniów (nauka zdalna sprzyjała niesamodzielnemu wykonywaniu zadań, mniejszemu zaangażowaniu podczas lekcji)
- spadek motywacji do regularnego uczęszczania na zajęcia szkolne u uczniów trudnościami czy to dydaktycznymi, czy społecznymi

2. Kolejnym czynnikiem negatywnie wpływającym na funkcjonowanie uczniów w środowisku szkolnym ich zachowanie i przebieg procesu nauki są problemy rodziców. Niektórzy rodzice poprzez niekonsekwencję, niewystarczającą kontrolę procesu nauki dzieci, lekceważenie problemów rozwojowych dzieci wskazywanych przez nauczycieli, lub nadmierne skupienie na dziecku i utrudnianie mu samodzielnego radzenia sobie w sytuacjach szkolnych przyczyniali się do eskalacji problemów uczniów. Także problemy życiowe, problemy między rodzicami przekładały się na funkcjonowanie dzieci w szkole.

3. Wybuch wojny w sąsiedniej Ukrainie i pojawienie się w Polsce dużej liczby uchodźców przełożyło się na wyraźne zwiększenie ilości uczniów obcokrajowców w naszej szkole. Większość z nich to Ukraińcy nie znający języka polskiego, z trudnymi doświadczeniami lęku przed wojną, nagłej utraty bliskiego kontaktu z wieloma członkami rodziny, a nawet utraty domu, czy śmierci osób bliskich.

MOCNE STRONY:

1. Powrót do szkoły po nauczaniu zdalnym uaktywnił środowisko szkolne w sferze organizowania działań, imprez o charakterze grupowym. Nauczyciele oraz rodzice przy współpracy z uczniami organizowali wiele przedstawięń, imprez, apeli klasowych i szkolnych. Odbywały się między innymi kiermasze, wspólne kołędowanie, klasowe wigilie, festyn z okazji Dnia Dziecka, Bal Klas Ósmych, a nawet integracyjne i rozrywkowe zajęcia podczas szkolnych przerw. Część z organizowanych imprez weszła do kanonu szkolnych tradycji i zwyczajów wzmacniając tożsamość placówki
2. Sprawna, swobodna jest wymiana informacji o uczniach między wychowawcami, nauczycielami, a osobami udzielającymi pomocy psychologiczno – pedagogicznej, dobra jest komunikacja między nauczycielami, specjalistami szkolnymi i dużą częścią rodziców, co zapewniało dobre rozpoznanie środowiska i umożliwiało ujawnianie problemów, ich diagnozę. Niezwłoczne kierowanie uczniów z największymi problemami do pogłębionej diagnozy (w przypadku problemów dydaktycznych – do poradni, w przypadku problemów życiowych, rodzinnych – zgłoszenia do MOPS, wymiana informacji z kuratorami rodzinnymi, policją sprzyja organizowaniu odpowiedniej pomocy.
3. Szkoła jest otwarta i czyni starania na rzecz stworzenia środowiska tolerancyjnego i szanującego indywidualizm, inność. W naszej szkole dobrze odnajdują się dzieci niepełnosprawne np. z autyzmem, nadpobudliwe, czy obcokrajowcy. Wszyscy uczniowie mogą liczyć na wsparcie osób dorosłych i równe traktowanie oraz indywidualizację podejścia. Uczniowie niepełnosprawni funkcjonują normalnie w grupach klasowych, dzieci obcokrajowcy w tym przyjmowane do szkoły od marca dzieci – uchodźcy łatwo integrują się z grupami klasowymi, do których trafiają. Są umieszczane w klasach w przemyślany sposób, mają wsparcie kolegów ze swoich krajów, którzy już wcześniej chodzili do naszej szkoły i umieją komunikować się w języku polskim, mogą liczyć na szczególną uwagę wychowawców i specjalistów, są włączane w imprezy klasowe, wycieczki, grupowe zajęcia w świetlicy czy gabinecie psychologa.
4. Uczniowie mogą w szkole rozwijać zdolności, potencjał zarówno w sferze intelektualnej, artystycznej, jak i społecznej. Organizowane były różne formy zajęć rozwijających uzdolnienia i wspierających uczniów (w przypadku uczniów zdolnych umożliwiło im sukcesy w konkursach, olimpiadach, zawodach)
5. Rodzice angażują się w życie szkoły, w większości są zainteresowani jej działaniami zarówno w kwestiach działań dla społeczności szkolnej, jak i działań w sprawach poszczególnych uczniów, wykazują inicjatywę i pozytywnie odpowiadają na propozycje szkoły
6. Szkoła stawia na działania integracyjne, rozwój umiejętności komunikacyjnych, rozwiązywanie problemów drogą współpracy, dialogu, mediacji bez względu na rodzaj problemu i wiek zaangażowanych osób dobierając sposób oddziaływania i język dialogu do możliwości uczestników działań.

Działania profilaktyczno – wychowawcze na rok szkolny 2022/2023 powinny być kontynuacją działań z lat poprzednich ze szczególnym uwzględnieniem:

- kształtowania umiejętności i nawyków uczniów związanych z dbałością o własne zdrowie i poczucia odpowiedzialności za zdrowie innych

- uświadamiania znaczenia wartości takich jak dobro wspólne, dobro drugiego człowieka, przyjaźń, współpraca, wzajemna pomoc.
- rozwijanie empatii, zrozumienia dla inności, tolerancji, wspieranie i włączanie do społeczności uczniów z różnego typu problemami, szczególnie niepełnosprawnych i z doświadczeniem wojny
- kształtowania nawyków kulturalnego zachowania, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi oraz respektowania norm społecznych ze szczególnym uwzględnieniem zachowania w sieci
- rozwijaniem umiejętności reagowania na sytuacje niepożądane w najbliższym otoczeniu, rozwiązywania konfliktów, zwracania się o pomoc do innych, szczególnie do nauczycieli i specjalistów szkolnych
- dalszym budowaniem atmosfery wspólnoty, współpracy, tolerancji bez względu na formę nauczania.
- dalszym budowaniem tożsamości placówki w oparciu o wypracowane w latach wcześniejszych rozwiązania, tradycje i zwyczaje, znajdowaniem różnorodnych sposobów realizacji zwyczajów i tradycji umożliwiających ich kultywowanie pomimo ewentualnych ograniczeń
- wzmacnianiem motywacji uczniów do pogłębiania wiedzy i systematycznego realizowania zadań edukacyjnych, regularnego i aktywnego uczestnictwa w zajęciach szkolnych bez względu na ich formę
- zwiększeniem świadomości rodziców ich wpływu na postawę dziecka wobec szkoły, obowiązków z nią związanych oraz rozwój społeczno – emocjonalny, wsparciem umiejętności wychowawczych rodziców

IV. CELE

1. Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i odtworzenie ceremoniału szkoły.

Celem nadrzędnym programu jest ukształtowanie absolwenta odpowiedzialnego, uczciwego, samodzielnego, twórczego (na miarę swych możliwości), postępującego zgodnie z zasadami moralnymi i umiejącego odnaleźć własne miejsce w świecie. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia
- wyróżnia go uczciwość, wiarygodność, wytrwałość, szacunek dla innych ludzi,
- charakteryzuje go kreatywność, przedsiębiorczość, odpowiedzialność, poczucie własnej wartości, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- wykazuje szacunek do norm obowiązujących w społeczności szkolnej i w społeczeństwie, przestrzega prawa oraz żyje zgodnie z wartościami: uczciwością, szacunkiem dla innych ludzi, gotowością do współpracy i pomocy

- szanuje i pielęgnuje tradycje rodzinne, szkoły, regionu, narodu i kraju
- szanuje tradycje i kulturę innych narodów – jest tolerancyjny
- ma świadomość bycia Polakiem i Europejczykiem, charakteryzuje go postawa patriotyczna
- rozwija swoje zainteresowania, jest dociekliwy i żądny wiedzy
- potrafi korzystać ze źródeł wiedzy dostępnych w domu i w szkole
- jest gotowy do podejmowania działań na rzecz innych oraz do pracy zespołowej
- pozytywnie patrzy na świat, z pomocą dorosłych potrafi planować własną przyszłość
- rozwija aktywność fizyczną
- stosuje w życiu codziennym zasady higieny, dba o własne zdrowie
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych,
- uczestniczy w życiu społecznym najbliższego otoczenia
- jest gotowy do uczestnictwa w kulturze, podejmowania inicjatyw w tej sferze

2. CELE SZCZEGÓŁOWE:

- A. Wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia w sferach: fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej z uwzględnieniem jego indywidualnej sytuacji.
- B. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej i postaw obywatelskich, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej,
- C. Uświadamianie praw i obowiązków. Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego.
- D. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia. Kształtowanie nawyków prozdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi
- E. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Kształtowanie postaw opartych o ogólnoludzkie wartości, respektowanie norm społecznych. Zapobieganie zachowaniom agresywnym. Uczenie odpowiedzialnego korzystania z mediów społecznych
- F. Wzmacnianie pozytywnego klimatu szkoły, kształtowanie jej tradycji, organizowanie różnorodnych działań we współpracy całego środowiska: nauczycieli, rodziców i uczniów, wspieranie roli Samorządu Uczniowskiego i Rady Rodziców.

- G. Formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób .
- H. Przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie, tradycje i zwyczaje innych narodów, opieranie się na dziedzictwie cywilizacyjnym Europy
- I. Kształtowanie odpowiedzialności za swoje otoczenie, propagowanie ekologicznego stylu życia, kształtowanie umiejętności dbania o środowisko
- J. Wspieranie edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, w tym zwiększanie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami z Ukrainy i niepełnosprawnymi,
- K. Wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz ukształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat i planować przyszłość, roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji
- L. Zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy potrzebującym uczniom, także poprzez angażowanie szkolnych specjalistów i instytucji zewnętrznych wspierających procesy wychowawcze, ochrona zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży

Dodatkowo do programu wprowadzono wytyczne dotyczące działań skierowanych do uczniów i rodziców oraz kadry pedagogicznej po powrocie do szkół i placówek – wydane w maju 2021

1. Rekomendacje dla kadry pedagogicznej szkół i placówek:
 - Zintensyfikowanie działań podejmowanych przez wychowawców i pozostałych nauczycieli w celu rozpoznania potrzeb uczniów w zakresie budowania właściwych relacji społecznych w klasie.
 - Zintegrowanie działań profilaktycznych wynikających z programu profilaktyczno-wychowawczego z działaniami przeciwdziałającymi COVID-19 i promującymi zdrowie.
 - Ustalenie sposobów diagnozowania osiągnięć uczniów ukierunkowanych głównie na zaprojektowanie działań wspomagających, bez

nadmiernego stosowania klasycznych sposobów sprawdzania wiedzy i umiejętności.

- Zwrócenie uwagi na eliminowanie lęku, poczucia zagrożenia spowodowanego nadmiernym obciążeniem związanym np. z przygotowywaniem się do sprawdzianów czy obawą przed porażką w grupie rówieśniczej.
- Zaprojektowanie cyklu działań integrujących z uwzględnieniem propozycji zgłaszanych przez uczniów i rodziców, z możliwością włączenia w te działania psychologa, pedagoga, terapeutę.
- Określenie zadań pedagogów, psychologów i innych specjalistów zatrudnionych w szkole dotyczących wsparcia nauczycieli, wychowawców w zakresie diagnozowania sytuacji wychowawczej w każdej klasie.
- Ustalenie zakresu modyfikacji programów wychowawczo-profilaktycznych.
- Określenie potrzeb nauczycieli w zakresie doskonalenia zawodowego w związku z nowymi wyzwaniami (w zakresie dydaktyki i wychowania).
- Stworzenie warunków do jeszcze większej aktywności samorządu uczniowskiego.
- Wzmocnienie roli wolontariatu szkolnego – organizacji samopomocy koleżeńskiej.
- Podjęcie stałej współpracy z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi.

2. Działania skierowane do uczniów:

- Rozpoznanie indywidualnych potrzeb uczniów w zakresie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego oraz podjęcie adekwatnych działań do zdiagnozowanych potrzeb.
- Rozpoznanie indywidualnych potrzeb edukacyjnych oraz trudności uczniów w przyswajaniu wiedzy i umiejętności w zakresie danego przedmiotu powstałych w czasie nauki zdalnej.
- Dostosowanie tematyki zajęć z wychowawcą do zdiagnozowanych potrzeb uczniów.
- Rozwijanie relacji interpersonalnych na poziomie nauczyciel-uczeń, uczeń-uczeń m.in. przez:
 - a) częste kontakty i rozmowy nauczycieli/pedagogów z uczniami, uczniów z uczniami, objęcie wsparciem osób nieśmiałych i wycofanych, docenianie każdej aktywności, angażowanie do dodatkowych zadań,
 - b) podejmowanie działań integrujących zespół klasowy, np. obchody urodzin, aktywne przerwy śródlekcyjne,
 - c) organizowanie wyjść klasowych.
- Uruchomienie stałych dyżurów/konsultacji specjalistów dla uczniów.

3. Współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi:

- Pozyskanie od rodziców informacji dotyczącej potrzeb, niepokojów, obaw uczniów w związku z powrotem do szkoły.
- Podjęcie stałej współpracy z rodzicami w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniom zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami.
- Stałe dyżury/konsultacji specjalistów.
- Organizowanie spotkań zwiększających świadomość rodziców/opiekunów w zakresie problemów zdrowia psychicznego dzieci/uczniów w skutek izolacji społecznej.
- Zorganizowanie szkoleń dla rodziców dotyczących spraw wychowawczych, stanów emocjonalnych, pokonywania lęku m.in. przed brakiem akceptacji w grupie, stresu, budowania na nowo relacji interpersonalnych.
- Monitorowanie opracowania programu wychowawczo-profilaktycznego w szkołach i placówkach z uwzględnieniem wyników aktualnej diagnozy potrzeb

V. ZADANIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILKTYCZNEGO

Zagadnienia i działania wychowawcze oraz profilaktyczne określone odrębnie dla każdej ze sfer rozwoju.

INTELEKTUALNA / SPOŁECZNA / FIZYCZNA / EMOCJONALNA / DUCHOWA

Strategiczny cel rozwojowy: osiągnięcie przez uczniów adekwatnej do etapu rozwoju dojrzałości w sferze fizycznej/emocjonalnej/intelektualnej/społecznej/duchowej ucznia.

OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO

1. Rozpoznanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów
2. Rozwijanie uzdolnień i zainteresowań uczniów oraz umiejętności uczenia się
3. Udzielanie odpowiedniej pomocy psychologiczno – pedagogicznej i organizacyjnej uczniom wymagającym wsparcia w sferze dydaktycznej oraz emocjonalnej.
4. Wykorzystanie różnych form pracy dydaktycznej ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania środków technicznych i multimediiów do prowadzenia zajęć i przekazywania wiedzy uczniom w czasie pandemii

OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO:

1. Integracja zespołów klasowych i środowiska szkolnego. Prowadzenie zajęć i spotkań integracyjnych, szczególnie w klasach I i w klasach nowopowstałych
2. Rozwój kompetencji przedsiębiorczości i podejmowania inicjatywy
3. Nabycie wiedzy związanej ze sferą pracy i zawodów, ukształtowanie podstawowych umiejętności planowania przyszłości edukacyjno - zawodowej
4. W roku szkolnym 2021/2022 zwrócenie większej uwagi na rozumienie i respektowanie obowiązujących norm, zasad, regulaminów, procedur.
5. Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.

OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO

1. Zwiększanie świadomości uczniów co do odpowiedniego stylu życia i jego związku ze zdrowiem.
2. Kształtowanie umiejętności podejmowania właściwych wyborów związanych z kondycją fizyczną i realizacji zachowań prozdrowotnych.
3. Utrwalanie zasad bezpiecznego funkcjonowania w szkole uczniów, pracowników, rodziców i osób z zewnątrz w dobie koronawirusa.

OBSZAR ROZWOJU EMOCJONALNEGO

1. Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby uczniów – zwiększenie umiejętności samopoznania i rozwoju cech pozytywnych oraz dostrzegania cech pozytywnych innych ludzi
2. Kształtowanie umiejętności rozwijania swoich predyspozycji i konstruktywnego pokonywania potencjalnych trudności.
3. Udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej i wsparcia uczniom z trudnościami emocjonalnymi oraz działania ukierunkowane na diagnozę problemów we wczesnym stadium
4. Budowanie pozytywnej atmosfery w szkole i klasach – sprzyjającej poczuciu bezpieczeństwa emocjonalnego, szczególnie – dbanie o sferę relacji między członkami społeczności szkolnej

OBSZAR ROZWOJU DUCHOWEGO

1. Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole i kraju norm i wartości ze szczególnym uwzględnieniem wartości chrześcijańskich, europejskich (jak współpraca, tolerancja, demokracja) i narodowych ,
2. Kulturowanie tradycji narodowych i regionalnych, kształtowanie postaw patriotycznych
3. Kształtowanie umiejętności odbioru kultury i sztuki, zachęcenie do uczestnictwa w różnych formach wydarzeń kulturalnych i do samodzielnego tworzenia.
4. Wypracowanie postawy szacunku dla natury w każdej jej postaci i nawyków proekologicznych

Zadania szczegółowe w sferze wychowania i profilaktyki zawarte zostały w poniższej tabeli:

Lp.	Zadanie	Sposoby realizacji	Potwierdzenie sposobu realizacji	Termin realizacji	Metody i obszary ewaluacji
OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO					
1.	Rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów, stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań.	<p>1. Stworzenie urozmaiconej oferty zajęć pozalekcyjnych i kół zainteresowań, umożliwienie korzystania z nich każdemu uczniowi zgodnie z jego preferencjami; prowadzenie zajęć metodami aktywnymi cały rok szkolny zgodnie z ustalonym planem zajęć.</p> <p>2. Lekcje wychowawcze na temat zainteresowań i hobby, prezentacja hobby w grupie klasowej</p>	<p>- Dokumentacja szkolna (dzienniki, sprawozdania)</p> <p>Dokumentacja wychowawcy, dzienniki klas</p>	<p>-stworzenie bazy zajęć – IX – X; - prowadzenie - cały rok szkol.</p> <p>- w ciągu roku szkol.</p>	<p>Obserwacja, Analiza dokumentacji</p> <p>j.w.</p>
2.	Rozbudzanie ciekawości poznawczej; rozwijanie zdolności twórczego myślenia, kreowanie wiedzy i wysiłku intelektualnego jako wartości	<p>1. Wykorzystanie różnorodnych form przekazywania i sprawdzania wiedzy (także prezentacje multimedialne, „performance”, projekty, gry, filmy, nagrania, wycieczki, zadania praktyczne wykorzystujące wiedzę szkolną)</p> <p>2. Wskazywanie różnorodnych źródeł wiedzy: korzystanie z multimediiów, zasobów internetu,</p> <p>3. Zachęcanie, angażowanie uczniów do udziału w konkursach przedmiotowych i innych związanych z wiedzą zgodnie z ich predyspozycjami i chęciami (zachęcanie uczniów do konkursów podczas zajęć, rozmów, przekazywanie informacji im i rodzicom przez librus, wywieszanie informacji o konkursach w dostępnych i uczęszczanych</p>	<p>- Wystawy prac uczniów.</p> <p>- Obserwacje wychowawców, nauczycieli.</p> <p>- przygotowane przez uczniów projekty, filmy</p> <p>- sprawozdania</p> <p>- dokumentacja szkolna jak dzienniki zajęć dodatkowych</p> <p>- wpisy na stronie internetowej szkoły</p>	<p>Cały rok szkol.</p>	<p>j.w.</p> <p>analiza liczby uczniów biorących udział i wyników konkursów</p>

		<p>przez uczniów miejscach w szkole, regularne umieszczanie informacji na stronie internetowej szkoły)</p> <p>4. Prowadzenie zajęć rozwijających szczególne uzdolnienia uczniów (przedmiotowe, artystyczne, sportowe) metodami aktywnymi</p> <p>5. Organizowanie akcji promujących wysiłki intelektualny, wiedzę i naukę, przybliżających je każdemu uczniowi (Dnia Języków Obcych, Dnia liczby Pi, wystaw, tworzenie przez uczniów plakatów, pomocy naukowych itp. związanych z promowaniem wiedzy z różnych dziedzin),</p>			
3.	Przygotowanie i zachęcanie do świadomego korzystania ze zbiorów bibliotecznych.	<p>1. Nauka i zachęta do korzystania z biblioteki szkolnej i miejskiej (kl. I – III) .</p> <p>2. Lekcje biblioteczne</p> <p>3. Konkursy organizowane przez bibliotekę np. nieustający konkurs czytelniczy,</p> <p>4. Wykorzystanie biblioteki szkolnej do wsparcia uczniów zdolnych w rozwijaniu zdolności i zainteresowań oraz do pomocy uczniom słabszym i w trudnej sytuacji (pomoc szkolne, miejsce do pracy)</p>	<p>- Kontrola kart bibliotecznych.</p> <p>- Dokumentacja bibliotekarza.</p> <p>- Dokumentacja wychowawcy.</p> <p>- obserwacja</p>	<p>I półrocze</p> <p>Cały rok szkolny</p>	<p>Analiza dokumentacji,</p> <p>Obserwacje</p>
4.	Rozwijanie bazy dydaktycznej szkoły – różnorodnych pomocy dydaktycznych i sprzętu multimedialnego pomocnego w prowadzeniu	<p>1. Wyposażenie sal lekcyjnych i gabinetów specjalistycznych, biblioteki w pomoce i sprzęt umożliwiający przekazywanie wiedzy szkolnej w sposób zróżnicowany i ciekawy dla każdego ucznia, także w przypadku konieczności prowadzenia zajęć on – line,</p> <p>2. Tworzenie bazy ciekawych scenariuszy i metod przekazywania wiedzy, powiększanie bazy</p>	<p>Ilość i jakość pomocy dydaktycznych i sprzętu</p> <p>Wpisana w księgi ewidencyjne</p> <p>Baza materiałów w</p>	<p>Cały rok szkol</p>	<p>Analiza dokumentacji szkol.</p> <p>Wywiad</p> <p>Obserwacje</p>

	<p>lekcji i zajęć pozalekcyjnych w sposób aktywny i ciekawy dla wszystkich uczniów</p>	<p>materiałów dydaktycznych szczególnie multimediiów</p> <p>3. Używanie różnorodnych pomocy podczas zajęć, prowadzenie zajęć i lekcji metodami aktywnymi, zróżnicowanymi, wykorzystywanie możliwości aplikacji teams w przypadku zdalnego nauczania</p>	<p>bibliotece i zbiory dostępne na nośnikach elektronicznych</p> <p>obserwacje</p>		
5.	<p>Wdrażanie uczniów do samodzielnej pracy, utrwalania wiedzy</p>	<p>1. Wyrabianie nawyku <i>samodzielnego</i> przygotowania swojego miejsca pracy przez uczniów.</p> <p>2. Kształtowanie <i>umiejętności pomocnych</i> w samodzielnym odrabianiu prac domowych (nauka korzystania z podręczników, wyszukiwania informacji w różnych źródłach, nauka organizowania własnej pracy intelektualnej) podczas lekcji przedmiotowych, zajęć dodatkowych, lekcji wychowawczych i podczas indywidualnych konsultacji</p> <p>3. Wykorzystywanie różnych sposobów prezentacji swoich wiadomości i umiejętności przez uczniów na lekcjach, zajęciach dodatkowych, imprezach organizowanych przez szkołę</p>	<p>obserwacje nauczycieli, rodziców, uczniów</p> <p>j.w.</p>	<p>Cały rok szkolny</p> <p>j.w.</p>	<p>Wywiady obserwacje</p> <p>j.w.</p>
6.	<p>Diagnozowanie możliwości dydaktycznych uczniów ze szczególnym uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi</p>	<p>1. Wstępne diagnozy sytuacji edukacyjnej klas i poszczególnych uczniów</p> <p>2. Kierowanie uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi na badania do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w celu uzyskania specjalistycznej diagnozy, współpraca</p>	<p>- Wyniki prowadzonych badań poziomu wiedzy uczniów z przedmiotów „na wstępie” i późniejszej ewaluacji</p> <p>- Obserwacje nauczycieli,</p>	<p>Początek I i II półrocza,</p> <p>Oraz cały rok szkolny</p>	<p>Dane z dokumentacji, obserwacja, wywiad,</p>

7.	<p>Organizowanie odpowiedniej pomocy dla uczniów wymagających wsparcia w sferze nauki szkolnej, wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z trudnościami</p>	<p>z PPP i poradniami specjalistycznymi w zakresie diagnozy</p> <p>3. Umieszczenie najważniejszych elementów diagnoz i wskazówek w dzienniku librus – aby nauczyciele uczący mieli łatwość zapoznania się z nimi</p> <p>1. indywidualizowanie przez nauczycieli podejścia do uczniów ze szczególnym uwzględnieniem uczniów ze SPE wg rozpoznanych przez nauczycieli potrzeb uczniów i zaleceń z opinii PPP i IPET oraz uczniów uchodźców</p> <p>2. udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniom ze SPE w postaci</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zorganizowanych zajęć specjalistycznych. b) indywidualnej ścieżki kształcenia c) konsultacji psychologa, konsultacji pedagoga, pedagoga specjalnego d) zatrudnianie nauczycieli wspomagających e) zajęcia wyrównawcze z funduszy profilaktyki <p>3. zwiększanie kompetencji nauczycieli w zakresie pracy z uczniami ze SPE, szczególnie uczniami z Ukrainy i niepełnosprawnymi</p> <ul style="list-style-type: none"> a) konsultacje dla nauczycieli psychologa, pedagoga i pedagoga specjalnego b) organizowanie szkoleń <p>4. aktywizowanie współpracy z rodzicami i między nauczycielami w zakresie działań na rzecz pomocy uczniom,</p>	<p>prace uczniów, notatki - zapisy w dokumentacji psych – ped i w librus</p> <p>Dokumentacja psych – ped Dzienniki zajęć dodatkowych Dzienniki klas Prace uczniów obserwacje</p> <p>Dzienniki zajęć</p> <p>Dokumentacja wychowawców, nauczycieli i psych – ped</p>	<p>Cały rok szkolny</p> <p>j.w.</p> <p>Cały rok szkolny</p> <p>Wrzesień 2022</p>	<p>j.w.</p> <p>Sprawozdania Dokumentacja szkolna</p>
----	---	---	--	--	--

8.	<p>Monitorowanie efektywności wsparcia uczniów w sferze dydaktycznej</p>	<p>a) organizowanie konsultacji z nauczycielami dostępnych dla wszystkich rodziców</p> <p>b) spotkanie informacyjne dla rodziców uczniów niepełnosprawnych z orzeczeniami z PPP na temat przepisów i wynikających z nich procedur organizowania i przebiegu kształcenia specjalnego</p> <p>c) indywidualne wsparcie rodziców uczniów ze SPE (rozmowy, porady także on-line, materiały pomocowe)</p> <p>5.organizowanie odpowiednich pomocy, szkoleń, materiałów do pracy z uczniami ze SPE, koordynacja działań na ich rzecz przez pedagoga specjalnego</p> <p>1. Działanie zespołu ds pomocy psychologiczno – pedagogicznej (spotkania zespołu, opracowania dla wychowawców i nauczycieli)</p> <p>2. Funkcjonowanie zespołów nauczycieli uczących w klasach – regularna ewaluacja efektów pomocy nauczania indywidualnego i specjalnego dla uczniów,</p>	<p>Dokumentacja psychologa Ulotka informacyjna</p> <p>Informacje z wywiadów, korespondencji</p> <p>Dokumentacja pedagoga specjalnego</p> <p>Sprawozdania Dokumentacja szkolna Prace uczniów, ich oceny</p>	<p>Cały rok szkolny</p> <p>Na bieżąco wg potrzeb</p> <p>Cały rok szkolny, szczególnie miesiąc przed wystawieniem ocen półrocznych i rocznych</p>	<p>Protokół spotkania</p> <p>Wywiad Obserwacja Dokumentacja szkolna</p> <p>j.w.</p> <p>Analiza informacji z korespondencji</p> <p>Analiza danych z dokumentacji szkol wywiad</p>
----	---	--	--	--	--

OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO

1.	<p>Budowanie właściwych relacji poprzez integrację zespołu klasowego i szkolnego i przestrzeganie zasad współżycia społecznego</p>	<p>1. Lekcje, zajęcia integracyjne w kl I i IV oraz klasach gdzie funkcjonują uczniowie niepełnosprawni i uchodźcy</p> <p>2. Organizowanie uroczystości szkolnych i klasowych, udział w nich uczniów, nauczycieli i rodziców (np. obchody Dnia Edukacji Narodowej, Jasełka, Dzień Matki, Ojca, Babci, Dziadka, Wigilie klasowe,)</p> <p>3. Kultywowanie zwyczajów i tradycji szkoły (np. Dzień Patrona, Bal ósmoklasisty)</p> <p>4. Zapoznanie uczniów i ich rodziców ze Statutem Szkoły, Szkolnym Programem Wychowawczo – Profilaktycznym, innymi dokumentami regulującymi funkcjonowanie w środowisku szkolnym (regulaminy, procedury) i wdrażanie do przestrzegania ich zapisów</p> <p>5. Lekcje wychowawcze wskazujące ważne dla życia społecznego wartości i zasady oraz rozwijające umiejętność dokonywania oceny własnego zachowania, w oparciu o zasady szkolne i społeczne, wartości ogólnoludzkie,</p> <p>6. Stosowanie na co dzień form dobrego zachowania.</p>	<p>Dokumentacja szkolna Zdjęcia i filmy z wydarzeń Wpisy na stronie internetowej</p> <p>j.w.</p> <p>Zapisy w dokumentacji szkolnej, korespondencja</p> <p>obserwacja</p>	<p>IX – X</p> <p>Cały rok szkolny zgodnie z kalendarzem</p> <p>IX</p> <p>IX</p> <p>Szczególnie koniec I i II półrocza – okres przed wystawianiem ocen z zachow</p> <p>Cały rok szkol</p>	<p>Analiza dokumentacji,</p> <p>Archiwum internetowego,</p> <p>Obserwacje</p> <p>j.w.</p> <p>dane z dokumentacji, obserwacja zachowania uczniów</p> <p>j.w.</p>
----	---	--	--	--	---

2.	Kształtowanie postaw tolerancji wobec innych ludzi, ich cech i różnic w zachowaniu. Edukacja włączająca	<p>1. Edukacja włączająca. - uczniowie uczą się tolerancji i szacunku dla rówieśników - osób niepełnosprawnych w codziennych sytuacjach – modelowanie zachowania przez nauczycieli, rozmowy, porady</p> <p>2. Lekcje wychowawcze tematyczne,</p> <p>a) prezentacja zwyczajów polskich i ukraińskich podczas różnych świąt,</p> <p>b) obchody Światowego Dnia Autyzmu</p> <p>3. Włączanie dzieci niepełnosprawnych, z dysfunkcjami, obcokrajowców w aktywności na rzecz klasy i szkoły zgodnie z ich możliwościami</p>	<p>Obserwacje, wywiady, badania ankietowe, dokumentacja szkol – dzienniki klas i pomocy psych-ped</p> <p>Dokumentacja wychowawców, obserwacje, relacje z imprez</p> <p>jw</p>	<p>Cały rok szkolny</p> <p>Szczególnie okolice świąt, kwiecień 2023</p> <p>Cały rok szkolny</p>	<p>j.w.</p> <p>j.w.</p> <p>analiza dokumentacji danych z wywiadów i obserwacji</p>
3.	Kształtowanie umiejętności kulturalnego i efektywnego komunikowania się, zapobieganie przemocy psychicznej	<p>1. Nauka zasad savoir vivre w relacjach codziennych z uwzględnieniem zasad komunikowania się z pomocą środków multimedialnych (lekcje wychowawcze, przypominanie i ćwiczenie zasad w codziennych sytuacjach)</p> <p>2. Rozwiązywanie konfliktów i ukierunkowywanie na dochodzenie do porozumienia poprzez dialog, wprowadzanie elementów mediacji</p> <p>a) w sytuacjach codziennych</p> <p>b) w przypadku poważnych konfliktów – z udziałem szkolnych specjalistów,</p> <p>c) szkolenie nauczycieli dot. zasad prowadzenia mediacji</p>	<p>j.w.</p> <p>notatki psychol., pedagoga, wychowawców, obserwacje</p> <p>korespondencja z rodzicami</p> <p>wywiady z rodzicami i uczniami</p> <p>dzienniki klas – uwagi, zapisy o zajęciach</p> <p>protokół ze szkolenia</p>	<p>j.w.</p> <p>j.w.</p> <p>W I półroczu</p>	<p>j.w.</p> <p>j.w.</p> <p>zapisy stosowania zasad mediacji</p>

		<p>3. Uświadamianie co to jest przemoc, także psychiczna, jej skutki prawne i psychologiczne, motywowanie do jej unikania i zwracania się o pomoc (godz, wych, warsztaty, konsultacje z psychologiem i pedagogiem,</p> <p>4. w klasach 7-8 spotkania z policjantem</p>	<p>Zapisy w dokumentacji, obserwacje, zdjęcia, wpisy na stronie internetowej</p>	<p>Cały rok szkol</p> <p>Kl 8 I pół Kl 7 II pół</p> <p>Wg kalendarza imprez</p> <p>Cały rok szkol</p> <p>j.w.</p> <p>Jw.</p> <p>j.w.</p> <p>wrzesień 22, maj 23</p>	<p>podczas spotkań związanych z konfliktami</p> <p>analiza informacji z dzienników i notatek dot. zachowań uczniów</p> <p>analiza informacji z obserwacji, dokumentacji imprez</p> <p>Dane z dokumentacji</p> <p>j.w., sprawozdania</p> <p>obserwacje, uwagi</p> <p>sprawozdanie</p>
4.	<p>Rozwój kompetencji przedsiębiorczości i podejmowania inicjatywy, współpracy w zespole</p>	<p>1. Przygotowywanie we współpracy z uczniami imprez okolicznościowych, projektów,</p> <p>2. Powierzanie uczniom zadań związanych z dbaniem o salę, tworzeniem gazetek, organizacją szkolnej codzienności (odpowiednio do wieku i możliwości), przepływem informacji w grupie klasowej</p> <p>3. Gry, zabawy, zajęcia warsztatowe rozwijające umiejętności pracy w grupie, szczególnie włączanie uczniów ze SPE</p> <p>4. Wspieranie i rozwijanie inicjatyw Samorządu Uczniowskiego</p>	<p>Dokumentacja klas i SU Obserwacja Wpisy na stronie internetowej, zdjęcia filmy Sprawozdania z działań SU</p> <p>Dokumentacja zajęć</p> <p>Dokumentacja S.U.</p>	<p>Cały rok szkol</p> <p>j.w.</p> <p>Jw.</p> <p>j.w.</p>	<p>analiza informacji z obserwacji, dokumentacji imprez</p> <p>Dane z dokumentacji</p> <p>j.w., sprawozdania</p>
5.	<p>Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich</p>	<p>1. Uświadamianie praw i obowiązków uczniów w szkole, życiu rodzinnym i społeczeństwie (także przestrzeganie obowiązku noszenia stroju galowego oraz zmiennego obuwia) – na co dzień</p> <p>2. Organizowanie wyborów do SU szkoły i samorządów klasowych na zasadach</p>	<p>obserwacja, dane z dzienników (uwagi)</p> <p>Wpisy na stronie, zdjęcia</p>	<p>Jw.</p> <p>j.w.</p> <p>wrzesień 22, maj 23</p>	<p>obserwacje, uwagi</p> <p>sprawozdanie</p>

6.	Wdrażanie do rozumienia roli pracy i sfery zawodowej w życiu człowieka	<p>demokracji bezpośredniej, także podejmowanie decyzji grupowych na zasadach demokratycznych</p> <p>1. Poznanie roli pracy i specyfiki różnych zawodów: spotkania, lekcje, rozmowy, wycieczki o zawodach, także z udziałem rodziców – w klasach młodszych niż 8me</p> <p>2. Indywidualne doradztwo zawodowe w kl VIII</p> <p>3. Współpraca ze szkołami ponadpodstawowymi w kształtowaniu aspiracji edukacyjnych i poznaniu specyfiki nauki zawodów (dni otwarte, targi szkół, wizyty, spotkania, prezentacje w mediach), p</p>	<p>obserwacje</p> <p>zapisy w dokumentacji szkolnej, dziennikach, str internetowa</p> <p>dokumentacja psychologa-doradcy zawodowego</p> <p>j.w</p>	<p>W ciągu roku szkol</p> <p>Wg potrzeb</p> <p>W ciągu roku szkol, szczególnie II - V 2023</p>	<p>Analiza danych z dokumentacji, obserwacji, wywiadów</p> <p>zapisy w dokum, obserwacja wyborów szkoły ponadpodst. Przez ósmoklasistów uczniów</p> <p>j.w.</p>
7.	Stymulowanie postaw prospołecznych, potrzeby pomagania innym,	<p>1. zachęcanie do pomocy wzajemnej: przekazywania treści z lekcji osobom nieobecnym, uczniowska pomoc w nauce, wdrażanie do dzielenia się ważną informacją</p> <p>2. Nauka zwracania się o pomoc (jasna informacja z czym do kogo można się zwracać) i kształtowanie postawy akceptacji dla zgłaszania potrzeb pomocy dla siebie i innych (lekcje, rozmowy, wpisy w mediach, gazetki, plakaty)</p> <p>3. Aktywny udział w akcjach charytatywnych uwrażliwiających na potrzeby innych:., akcje</p>	<p>Obserwacje</p> <p>Wywiady</p> <p>Sprawozdania z działań charytatywnych</p> <p>Zdjęcia, wpisy na stronie internetowej</p> <p>Dokumentacja klas</p> <p>Dokumentacja koła Caritas,</p>	<p>Cały rok szkol</p> <p>j.w.</p> <p>wg kalendarza</p>	<p>Analiza informacji z obserwacji, wywiadów, dokumentacji</p> <p>j.w.</p>

8.	Zwiększenie umiejętności poruszania się ucznia w świecie wirtualnym:	<p>pomocowe dla najbardziej potrzebujących przed świętami, adopcja na odległość, SK Caritas, pomoc uchodźcom, zwierzętom</p> <p>1. Zaznajamianie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń elektronicznych (telefonów komórkowych, tabletów, odtwarzaczy, itp.) na lekcjach informatyki, wychowawczych, w codziennym funkcjonowaniu w szkole</p> <p>2. Dzień Bezpiecznego Internetu</p> <p>3. Uświadamianie o odpowiedzialności karnej za cyberprzemoc – spotkania i rozmowy ze szkolnymi specjalistami i policją</p> <p>4. Uświadomienie rodziców o niebezpieczeństwach w sieci wynikających z niekontrolowanego dostępu dziecka do Internetu.</p>	<p>i akcji</p> <p>Dokumentacja klas, badanie ankietowe</p> <p>Zapisy w dziennikach, dok.zdjęciowa,</p> <p>j.w.</p> <p>ulotki dla rodziców klas I – III i IV - VIII</p>	<p>zima 22/23</p> <p>8 II. 2023</p> <p>zima 22/23</p> <p>j.w.</p>	<p>j.w., analiza danych z ankiet i wnioski</p> <p>obserwacja</p> <p>analiza zachowań uczniów,</p> <p>Obserwacja, wywiad</p>
9.	Znajdowanie właściwych wzorów osobowych	<p>1. Przybliżanie postaci patrona ks. Ormińskiego (lekcje wych, konkursy, gazetki)</p> <p>2. Poszukiwanie autorytetów w najbliższym otoczeniu i wśród postaci medialnych i historycznych - szczególnie postaci związanych z kulturą i nauką europejską (spotkania z interesującymi ludźmi w tym rodzicami, filmy,</p>	<p>Dokumentacja szkol, Wpisy na stronę internetową zdjęcia, prace uczniów Obserwacje, wywiady</p>	<p>Cały rok szkol (szczególnie 6 V – Dzień Patrona) Cały rok szkolny</p>	<p>Obserwacja, dane z dokum, zdjęć, str, internet</p> <p>Informacje z obserwacji,</p>

		treści lekcji przedmiotowych, tematyczne lekcje wychowawcze)			rozmów, dane z dokumentacji
OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO					
1.	Nauka przestrzegania zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią.	<p>1. Zapoznanie uczniów z regulaminami dotyczącymi bezpieczeństwa</p> <p>2. Nauka prawidłowych zachowań komunikacyjnych w drodze do i ze szkoły oraz na wyjściach i wycieczkach (także zajęcia z udziałem policji,</p> <p>3. Wdrażanie zasad postępowania na wypadek pożaru, zasad prawidłowej ewakuacji – próbne alarmy</p> <p>4. Zasady udzielania pierwszej pomocy i procedur radzenia sobie w trudnych sytuacjach – zajęcia dodatkowe, warsztaty, lekcje wychowawcze, pogadanki</p> <p>5. Zaznajamianie i systematyczne przypominanie zasad bezpiecznego podróżowania, nawiązywania znajomości, wypoczynku nad wodą, czy w górach</p>	<p>Dokumentacja wychowawcy.</p> <p>j.w.</p> <p>Alarmy próbne przeciwpożarowe, Realizacja projektów (sprawozdania, zdjęcia)</p> <p>Dokumentacja klas i zajęć dodatkowych</p> <p>Dzienniki klas, gazetki</p>	<p>IX – X</p> <p>I półrocze</p> <p>Zgodnie z kalendarzem</p> <p>Cały rok szkolny</p> <p>I – II oraz V - VI</p>	<p>Dane z dokumentacji, obserwacji</p> <p>j.w.</p> <p>j.w.</p> <p>Dane z dokumentacji</p>

2.	Przeciwdziałanie agresji	<p>1. Uświadamianie uczniom konsekwencji prawnych, fizycznych i psychologicznych bycia agresywnym – warsztaty, lekcje wychowawcze, rozmowy indywidualne (także z udziałem policji) w razie potrzeby on - line</p> <p>2. Zwiększanie u uczniów gotowości zgłaszania aktów agresji w szkole i zwracania się do dorosłych w sytuacjach konfliktowych (pozytywne wzmocnienia, zapisy w WSO)</p> <p>3. Kształtowanie umiejętności nieagresywnego rozwiązywania konfliktów i zachowywania się w sytuacjach problemowych – asertywnego przedstawiania własnych potrzeb i praw oraz odmawiania przy pełnym poszanowaniu praw i wyborów innych ludzi. Wdrażanie do mediacji rówieśniczych</p> <p>4. Ćwiczenie rozpoznawania własnych stanów emocjonalnych (złości) i radzenia sobie z nimi drogą pokojową (indywidualne rozmowy, wyciszenie w gabinecie psych, ped, nauka sposobów opanowania w codziennym życiu)</p>	<p>Dokumentacja klas (wpisy, uwagi), psych – ped, notatki, korespondencja z rodzicami</p> <p>Obserwacje Wywiady Zapisy w postaci kontraktów i umów</p> <p>Dokumentacja psychologa i pedagoga, Wpisy w dzienniku – uwagi uczniów, notatki</p>	<p>Cały rok szkolny</p> <p>j.w.</p> <p>j.w.</p>	<p>Wywiad Obserwacja Analiza danych z dokumentacji szkolnej np. uwag, ocen z zachownia</p> <p>j.w.</p> <p>Obserwacja, dane z dokumentacji</p>
3.	Kształtowanie postawy szacunku dla własnego ciała, zwiększanie świadomości czynników pozytywnych i negatywnych dla zdrowia fizycznego w tym przeciwdziałanie	<p>1. Wdrażanie i przypominanie o przestrzeganiu zasad higieny osobistej ze szczególnym uwzględnieniem zasad związanych z chorobami zakaźnymi w tym COVID 19 (mycie i dezynfekowanie rąk, zachowanie dystansu, w sytuacji większego zagrożenia stosowanie maseczek ochronnych)</p> <p>2. Propagowanie wiedzy dotyczącej higieny</p>	<p>- Obserwacje i ocena zachowania uczniów przez wychowawców.</p> <p>- Dokumentacja szkolna</p> <p>- wpisy na stronie internetowej</p> <p>- Zdjęcia</p>	<p>Cały rok szkolny</p>	<p>Obserwacja</p> <p>Wywiady wpisy w dokumentacji</p>

zażywania niewłaściwych używek Udział w projekcie „Szkoła Promująca Zdrowie”	nauki, pracy i odpoczynku, stosowanie odpowiednich przerw międzylekcyjnych, zachęcanie do ruchu na świeżym powietrzu i umożliwianie tego podczas przerw (podwórko szkolne), zajęcia, projekty	j.w.	j.w.	j.w.
	3. Przekazywanie wiedzy o chorobach cywilizacyjnych szczególnie związanych z siedzącym trybem życia i nadużywaniem urządzeń elektronicznych (treści na lekcjach wychowawczych, przyrody, biologii, WF)	j.w.	j.w.	j.w.
	4. Nauka prawidłowego odżywiania, znaczenia warzyw i owoców, w tym propagowanie wspólnego jedzenia drugiego śniadania, przynoszenia zdrowych produktów i przekąsek (1 – 4 poprzez treści lekcji, gazetki, pogadanki, filmy, spotkania z przedstawicielami służby zdrowia (również on – line), projekty profilaktyczne, rozmowy indywidualne, udział w programach promujących zdrowie, konkursy)	Obserwacja, wywiad	Cały rok szkol	Dane z obserwacji
	5. Umożliwienie korzystania przez uczniów ze zdrowych i pełnowartościowych posiłków na terenie szkoły	j.w. dokumentacja szkolna	Cały rok szkol	Frekwencja na obiadach
	6. Udział w programie „Profilaktyka czerniaka” – przekazywanie ulotek, pogadanki, lekcje z użyciem multimediiów, treści na przyrodzie biologii	obserwacja	Jw.	Dane o frekwencji i dane epidemiologiczne
		dokumentacja szkolna, strona internetowa	Koniec maja/czerwiec 23	Informacje z rozmów z dziećmi

4.	Rozwijanie sprawności ruchowej chęci uprawiania różnych rodzajów aktywności fizycznej jako niezbędnego elementu zdrowia	<p>1. Zajęcia pozalekcyjne wspierające prawidłowy rozwój fizyczny i sprawność ruchową (SKS, gimnastyka korekcyjna)</p> <p>2. Dobór form aktywności fizycznej na lekcjach WF tak, by każdy uczeń bez względu na swoje możliwości i sytuację mógł rozwijać swoją sprawność i chętnie uczestniczył w lekcjach</p> <p>3. Częste korzystanie z infrastruktury szkolnej do spędzania wolnego czasu w ruchu na świeżym powietrzu podczas zajęć świetlicowych, WF itp.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Dokumentacja klas, zajęć dodatkowych, - sprawozdania - Obserwacja uczniów. - wywiady z uczniami, rodzicami 	Cały rok szkolny	<p>Analiza ocen z wf</p> <p>Dane z obserwacji, wywiadów</p>
5.	Profilaktyka uzależnień	<p>1. Uświadamianie zdrowotnych konsekwencji zażywania używek (alkohol, papierosy, e - papierosy, substancje psychoaktywne) odpowiednio do wieku i stopnia zagrożenia uzależnieniem. Przekazywanie wiedzy o uzależnieniach behawioralnych, szczególnie związanych z nadużywaniem gier elektronicznych i multimediiów (pogadanki, warsztaty, udział w projektach i konkursach, a także profilaktycznych programach zewnętrznych np. „Znajdź właściwe rozwiązanie”</p> <p>2. Zapobieganie rozwojowi uzależnienia u uczniów mających za sobą próby zażywania szkodliwych substancji i których zachowanie wskazuje na uzależnienie behawioralne (indywidualne porady specjalistów, współpraca z rodzicami, a w przypadkach szczególnego zagrożenia współpraca z instytucjami takimi jak policja, czy sąd rodzinny, poradnie w tym</p>	<p>j.w. oraz dokumentacja psych – ped, notatki służbowe</p> <p>sprawozdania z konkursów, projektów, informacja na stronie internetowej</p> <p>dokumentacja zw. z pomocą psych – ped, notatki, opinie</p>	Cały rok szkolny	<p>Dane z obserwacji, wywiadów, dokumentacji psych – ped, korespondencji z instytucjami</p> <p>Liczba i sukcesy w konkursach</p> <p>Dane z dzienników (oceny zachowania) analiza poszczególnych przypadków</p> <p>Obserwacja, wywiad</p>

6.	Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców (opiekunów):	<p>poradnie uzależnień)</p> <p>1. Wzbogacanie wiedzy o prawidłowościach rozwoju psychofizycznego w okresie dorastania i wiedzy o zagrożeniach związanych z sytuacjami ryzykownymi (zażywanie niewłaściwych substancji)</p> <p>2. Uwrażliwienie rodziców na zjawisko cyberprzemocy i konsekwencje w świetle prawa i zjawisko uzależnień dziecka od urządzeń elektronicznych, w tym: telefon, komputer, gry elektroniczne, itp.</p> <p>Poprzez spotkania ze specjalistami, rozmowy indywidualne, pogadanki podczas zebrań, przekazywanie materiałów informacyjnych</p>	<p>Wpisy w dokumentacji szkolnej, ulotki, notatki, korespondencja z rodzicami</p> <p>j.w.</p>	<p>j.w.</p> <p>j.w.</p>	<p>Dane z dokumentacji</p> <p>j.w.</p>
OBSZAR ROZWOJU EMOCJONALNEGO					
1	Wspomaganie umiejętności samopoznania i autorefleksji, doskonalenie kompetencji emocjonalnych	<p>1. Nauka rozróżniania emocji i nazywania ich</p> <p>2. Wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych i cudzych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów (słabych i mocnych stron).</p> <p>3. Wdrażanie do autorefleksji, analizy własnych emocji jako przyczyn błędów w zachowaniu (rozmowy indywidualne, konsultacje ze szkolnymi specjalistami)</p> <p>4. Dokonywanie samooceny i odbiór informacji</p>	<p>- Obserwacje zachowania uczniów.</p> <p>- Dokumentacja klasy, wychowawców, psych - ped. (uwagi, notatki)</p> <p>- gazetki, ulotki-</p>	<p>Cały rok szkolny</p>	<p>Wywiad</p> <p>Obserwacja</p> <p>Analiza danych z uwag i ocen z zachowania</p> <p>Analiza poszczególnych przypadków</p>

		<p>o sobie od rówieśników i nauczycieli – przed wystawieniem półrocznych i rocznych ocen z zachowania</p> <p>5. Rozwijanie wrażliwości społecznej (empatii) w codziennym funkcjonowaniu i kontaktach</p> <p>6. Wdrażanie do wyrażania uczuć, komunikowania własnych potrzeb i wywierania wpływu na innych ludzi w sposób akceptowany społecznie (tematy lekcji i zajęć, rozmowy ind.)</p>			
2.	<p>Kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania i panowania nad emocjami-</p>	<p>1. Wspomaganie w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami w zachowaniu – motywowanie do pozytywnej zmiany poprzez zapis w WSO o punktowaniu naprawy popełnionych błędów, wsparcie psychologa i pedagoga szkolnego</p> <p>2. Współpraca z uczniem i rodzicem w opracowywaniu planu działań ukierunkowanych na poprawę zachowania ucznia z problemami wychowawczymi, podpisywanie kontraktów i umów</p>	<p>Obserwacje zachowania uczniów.</p> <p>- Dokumentacja klasy, wychowawców, psych - ped. (uwagi, notatki)</p> <p>- gazetki, ulotki</p> <p>- Korespondencja z rodzicami</p>	<p>Cały rok szkolny</p>	<p>Wywiad</p> <p>Obserwacja</p> <p>Analiza danych z uwag i ocen z zachowania</p> <p>Analiza poszczególnych przypadków, Korespondencji</p>
3.	<p>Konstruktywne radzenie sobie ze stresem.</p>	<p>1. Przybliżenie pojęcia stresu uczniom (pogadanki, lekcje wychowawcze, ulotki)</p> <p>2. Zapewnienie uczniom w trudnej sytuacji emocjonalnej miejsca wyciszenia i odpoczynku psychicznego (gabinet psychologa, pedagoga, biblioteka)</p> <p>3. Wypracowywanie z uczniami sposobów na</p>	<p>Wpisy w dziennikach, ulotki, Obserwacja, wywiad, dokumentacja psych</p>	<p>j.w.</p>	<p>Dane z obserwacji, wywiadów</p>

4.	Pomoc uczniom z problemami emocjonalnymi i problemami z zachowaniem	<p>skuteczne obniżanie napięcia emocjonalnego (rozmowy indywidualne z psychologiem, warsztaty z psychologiem, stosowania relaksacji, muzyki, wysiłku fizycznego)</p> <p>1. Organizowanie zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno – społeczne dla uczniów z trudnościami w zachowaniu</p> <p>2. Indywidualne wsparcie psychologa szkolnego dla uczniów i poradnictwo dla ich rodziców</p> <p>3. W przypadkach szczególnie trudnych do złagodzenia problemów emocjonalnych i behawioralnych – kierowanie do instytucji i poradni poza szkołą (PPP, PZP dla dzieci i młodzieży, organizowanie nauczania wg zaleceń)</p> <p>4. Organizowanie wsparcia rówieśniczego, motywowanie kolegów i przyjaciół do „bycia” z uczniem potrzebującym wsparcia emocjonalnego</p> <p>5. Zwiększanie gotowości uczniów do zwracania się o pomoc w sprawach emocjonalnie trudnych:</p> <p>a) informowanie gdzie się zwrócić (spotkania, ulotki, informacje na gazetkach i stronie internetowej szkoły)</p> <p>b) przybliżenie psychologa i pedagoga uczniom i rodzicom, umożliwienie kontaktu ze szkolnymi specjalistami w zwyczajnym życiu szkolnym w celu ułatwienia kontaktu z nimi w razie pojawienia się problemów</p> <p>c) zachęcanie do zgłaszania wychowawcom</p>	<p>Dzienniki zajęć dodatkowych, klas Psychologa i pedagoga, notatki, Obserwacje, wywiady, korespondencja z rodzicami i instytucjami</p> <p>j.w.</p> <p>Obserwacja, korespondencja</p> <p>Dokumentacja wychowawców i specjalistów szkolnych</p>	<p>Cały rok szkolny</p> <p>IX</p> <p>Cały rok</p>	<p>Dane z dokumentacji, obserwacji i wywiadów oraz korespondencji, Analiza przypadków</p> <p>Obserwacja</p> <p>j.w.</p>
----	--	--	--	---	---

5.	Wzmacnianie roli rodzica jako osoby wspierającej dziecko w radzeniu sobie z emocjami	<p>swoich kłopotów, trudności, stanów emocjonalnych</p> <p>d) warsztaty o emocjach i radzeniu sobie z nimi w klasach w razie potrzeby</p> <p>1. Poradnictwo dla rodziców jak radzić sobie z problemami emocjonalnymi dzieci</p> <p>2. Zachęcanie do bycia przyjacielem swojego dziecka (indywidualne rozmowy, spotkania w gronie: przedstawiciel szkoły-rodzic-dziecko)</p> <p>3. Propagowanie właściwych postaw poprzez materiały informacyjne: ulotki, stronę internetową</p>	j.w.	szkol j.w.	j.w. szczególnie dotycząca poszczególnych uczniów z problemami w sferze emocji
OBSZAR RO ZWOJU DUCHOWO - MORALNEGO					
1.	Człowiek jako wartość - zwiększenie świadomości praw i obowiązków człowieka, dziecka, obywatela, ucznia	<p>1. Uczniowie zostają zapoznani z ich prawami i obowiązkami wynikającymi ze statutu szkoły oraz zawartymi w Konwencji Praw Dziecka.</p> <p>2. Uczniowie poznają sposoby egzekwowania swoich praw i przestrzegania obowiązków.</p>	<p>- Dokumentacja szkolna.</p> <p>- obserwacje</p>	Cały rok szkolny	Wywiad Obserwacja Informacje z dokumentacji
2.	Kształtowanie postaw patriotycznych. Rozwój poczucia tożsamości narodowej i więzi z tradycjami narodowymi	<p>Upowszechnienie wiedzy o historii i kulturze własnego regionu i kraju:</p> <p>1. Wzbogacanie wiedzy o regionie i kraju (wycieczki w tym wirtualne, filmy, spotkania z ciekawymi ludźmi również on – line).</p>	<p>- wpisy w dziennikach</p> <p>- Sprawozdania.</p> <p>- zdjęcia</p> <p>- Informacje na stronie internetowej</p>	Cały rok szkolny	j.w.

	przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury krajów Unii Europejskiej.	<p>a) Zaznajamianie z tradycjami, historią i kulturą narodową.</p> <p>2. Wpajanie szacunku wobec symboli, tradycji i miejsc pamięci narodowej. Kształtowanie nawyku właściwej postawy i zachowania podczas uroczystości i eksponowania symboli narodowych i państwowych</p> <p>3. Organizowanie imprez i świąt np. szkolnej wigilii w oparciu o zwyczaje polskie i kaszubskie, apele i obchody zw. z Św Niepodległości</p> <p>3. Aktywizacja działań wynikających z postaw patriotycznych:</p> <p>a) celebrowanie świąt narodowych i lokalnych.</p> <p>b) kultywowanie tradycji związanych z tradycją polską i kaszubską.</p> <p>c) udział w uroczystościach szkolnych i państwowych</p> <p>4. Uczniowie poznają tradycje i obrzędy w Polsce oraz krajów Unii Europejskiej.</p>		j.w.	j.w.
3.	Kształtowanie postaw proekologicznych.	<p>1. Tworzenie warunków do poznawania współzależności między różnymi elementami środowiska naturalnego oraz rozumienia przyczyn skutków ingerencji człowieka w świat przyrody.</p> <p>a) uczestnictwo w Dniu Ziemi - sprzątaniu świata.</p> <p>b) Uczestnictwo w akcjach dożywianie zwierząt</p>	<p>Zapisy w dokumentacji</p> <p>Strona internetowa</p> <p>Zdjęcia, gazetki,</p> <p>Sprawozdania</p> <p>Obserwacja zachowań uczniów, wywiady</p>	Cały rok szkolny, szczególnie wiosna	<p>obserwacja, dane ze sprawozdan</p> <p>j.w.</p>

		<p>c) poznawanie zasad ekologicznego funkcjonowania w codziennym życiu (oszczędzanie prądu, wody, segregacji odpadów), stosowanie ich przez uczniów w życiu szkolnym i domowym</p> <p>4. Uczestnictwo w konkursach i akcjach związanych z ekologią</p>			
4.	<p>Kształtowanie postaw tolerancji wobec innych kultur i religii.</p>	<p>1. Poznawanie kultur i tradycji innych narodów</p> <p>2. Uczniowie uczą się tolerancji i szacunku dla innych kultur i religii (1 – 2 poprzez lekcje, zajęcia, filmy, gazetki, funkcjonowanie codzienne z uczniami z innych krajów np. z Ukrainy).</p> <p>3. Imprezy szkolne zwiększające wiedzę o zwyczajach innych krajów z naszego kręgu kulturowego (np. Dzień Św Patryka, św Łucji, obchody świąt Bożego Narodzenia w różnych krajach)</p>	<p>Zapisy w dokumentacji</p> <p>Strona internetowa</p> <p>Zdjęcia, gazetki,</p> <p>Sprawozdania</p> <p>Obserwacja zachowań uczniów, wywiady</p>	<p>Cały rok szkolny</p>	<p>j.w.</p>
5.	<p>Kształtowanie umiejętności korzystania z treści kultury i gotowości do korzystania kultury wyższej</p>	<p>1. Organizowanie możliwości kontaktu z kulturą wyższą – wyjścia na spektakle, koncerty, wystawy (także uczestnictwo online) z omówieniem ich</p> <p>2. Ćwiczenie umiejętności przekazania swoich wrażeń</p> <p>3. Zajęcia dodatkowe o charakterze artystycznym i twórczym (plastyczne,</p>	<p>Dzienniki zajęć dodatkowych i wpisy w dziennikach klas, sprawozdania, obserwacja, wywiady strona internetowa, prezentacje wytworów uczniów i występy,</p>	<p>Cały rok szkolny</p>	<p>Dane z obserwacji, wywiadów, dokumentacji</p>

		muzyczne, teatralne, fotograficzne) 4. Informowanie o ciekawych wydarzeniach kulturalnych w okolicy, zachęcanie do uczestniczenia w nich 5. Podczas rozmów indywidualnych zachęcanie do zapoznawania się z ciekawymi i wartościowymi pozycjami książkowymi, utworami muzycznymi, pozycjami filmowymi dostosowanymi do etapu rozwoju ucznia	gazetki,		
--	--	--	----------	--	--

IV. EWALUACJA

W ustaleniu czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest jego ewaluacja. Należy, więc kontrolować zarówno przebieg procesu, jak i osiągnięte wyniki. Proces powinien być kontrolowany przez bieżące monitorowanie, a uzyskane informacje wykorzystywane do modyfikacji samego programu, (jeżeli wystąpi taka potrzeba). Na podstawie analizy danych z obserwacji, dokumentacji szkolnej i badań środowiska szkolnego na koniec roku szkolnego 2022/ 2023 nastąpi ocena stopnia realizacji programu i jego efektywności (we współpracy z nauczycielami wychowawcami).